Опубликован на (https://www.bnm.md)

30.01.2026

VIDEO// Rolul banilor, de la teorie la viață reală | Podcastul „Sensul banilor”, episodul 7

Invitata permanentă a podcastului este guvernatoarea BNM, doamna Anca Dragu, invitat special - domnul Dan Perciun, ministrul Educației și Cercetării.

Toate podcasturile [1]

Acest podcast este produs de BNM, in scopul educației financiare a cetățenilor.
Opiniile exprimate în acest podcast nu reprezintă punctul de vedere oficial al BNM.

Transcrierea podcastului „Sensul banilor”:

Moderator: Vitalie Guțu, jurnalist

Doamnelor și domnilor, bine v-am găsit la o nouă ediție a podcastului „Sensul Banilor”. Suntem la începutul celui de-al doilea semestru școlar și cu această ocazie aș vrea să punctăm și să detaliem un aspect destul de important, relația dintre tineri și bani- cum gestionează tinerii banii și cum ar trebui să fie această relație.

Alături de mine se află invitata permanentă a podcastului „Sensul Banilor”, guvernatoarea BNM, Anca Dragu. Vă mulțumesc foarte mult și bine ați revenit.

Anca Dragu: Eu vă mulțumesc, bine v-am regăsit.

Vitalie Guțu: Și ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun, bine ați venit la „Sensul Banilor”.

Dan Perciun: Bine v-am găsit.

Vitalie Guțu: Doamnă Dragu, pentru început, cât de important este ca un tânăr, începând cu treapta gimnazială, până la acea universitară, să aibă acel simț al banului?

Anca Dragu: Este extrem de important, e vital. În momentul în care înțelegem noțiuni elementare despre bani, despre economie, despre cum funcționează economia și cum putem administra mai bine banii, asta înseamnă că vom avea independență, vom fi stăpâni pe deciziile noastre și deciziile noastre vor veni pentru a ne sprijini parcursul personal și profesional. Banul trebuie să ne ajute în activitatea noastră și în viața de familie, desigur. Nu trebuie să fie o piedică, de aceea trebuie să înțelegem care sunt regulile. În primul rând, să înțelegem că nu există câștiguri ușoare, peste noapte. Știți cum se spune? Dacă ceva e prea frumos ca să fie adevărat, atunci nu e adevărat.

Vitalie Guțu: Există și percepția aceasta în societate că, de tânăr, parcă banul s-ar face imediat. Tocmai de asta trebuie să ne gândim foarte bine cum îl facem și cum îl gestionăm ulterior.

Anca Dragu: Să înțelegem că nu poți obține peste noapte, ceva, în niciun domeniu, nici în sport. Nu poți peste noapte să câștigi o medalie sau să participi și să și finalizezi un maraton sau chiar și o cursă mai scurtă. E nevoie de înțelegere și de ceva perseverență. Pentru că este atât de important, noi alocăm resurse umane, financiare la Banca Națională. Ne bucurăm să avem întotdeauna parteneri de calitate. Avem o colaborare cu Ministerul Educației, cu domnul ministru, o colaborare foarte bună, și de aceea facem aceste investiții. Noi le considerăm, nu cheltuieli, ci investiții în tânăra generație.

Vitalie Guțu: Domnule ministru, cum vedeți rolul educației financiare pentru ca viața unui tânăr din Republica Moldova să capete o altă formă, să știe cum să gestioneze acel ban și să știe de unde să ia și unde să pună, în așa fel încât viitorul acestuia să fie unul frumos?

Dan Perciun: Este un lucru critic, mai ales în ziua de astăzi, și noi ne dorim foarte mult, la Ministerul Educației, ca tinerii să aibă această competență și să vină la pachet și cu abilități antreprenoriale. Ne dorim tineri care vor să își asume responsabilități, care au idei, care țin să le implementeze, care se gândesc și la cum să-și gestioneze banii, dar și cum să îi facă, în calitate de viitori antreprenori. De asta, de mai mult timp deja, Moldova are o frumoasă tradiție aici, împreună cu Junior Achievement: oferim cursul opțional de educație economică și antreprenorială și mă uitasem pe cifre, înainte să vin la podcast, și sunt aproximativ 11.000 elevi încadrați în acest curs și mă bucur să zic că mai multe bănci comerciale din Republica Moldova susțin această inițiativă și asta este de mare valoare. Iar acum, odată ce o să avem un curriculum nou, în 2027 ar urma să-l implementăm, încercăm să infuzăm mai multe elemente de educație financiară la toate disciplinele, pentru că sunt diverse contexte în care aceste subiecte pot fi abordate, nu doar la matematică, informatică sau inclusiv limba română, opere literare și multe altele, care creează un context de discuție și de dezvoltare a acestor competențe, pe care vrem să le vedem la tânăra generație. Pe de o parte, pentru că îi vrem buni antreprenori, buni cetățeni, dar vrem să-i și protejăm de anumite riscuri. În ultima perioadă am văzut piramide financiare care au explodat și tinerii, deseori, alături de cei mai în etate, cad pradă acestor mesaje care dau senzația că banul se face foarte ușor, fără niciun efort și atunci este critic să înțeleagă riscurile și să ia decizii informate, pentru ca să nu se trezească în situații foarte dificile.

Vitalie Guțu: Doamna guvernatoare, cum vede BNM colaborarea aceasta dintre instituția pe care o reprezentați și instituțiile educaționale, în așa fel încât educația financiară să prindă contur și mai mult?

Anca Dragu: Noi o vedem ca fiind o relație constantă, de lungă durată, cu implicare de ambele părți, și Banca Națională, și instituțiile din zona educațională. Și să știți că asta se întâmplă. Peste tot unde povestesc, în forurile regionale, internaționale, despre ceea ce facem noi la Banca Națională cu Ministerul Educației și cu alte entități, aceste povești atrag admirație din partea celor care sunt la respectivele conferințe. Noi construim această relație și ne mândrim să vedem și rezultate. Avem o relație foarte bună și cu Banca Națională a României, cu care știți că avem această Școală a Finanțelor Moderne, și unde am avut acum participanți și de la Facultatea de Jurnalism, și tineri jurnaliști, pentru că e bine să acordăm acces la cunoștințe economice, în practică, și tinerilor jurnaliști care trebuie să poarte mesajul economic către publicul larg. Avem colaborări cu licee, cu universități, protocoale pe care le-am semnat, ore de educație financiară pe care le-am organizat. Avem un proiect extraordinar de frumos. L-am povestit unor parteneri, guvernatorilor din zona Balcanilor de Vest și au fost foarte încântați, vor să-l importe de la noi, și anume simularea unei decizii de politică monetară, făcută de elevi de liceu. Și a fost foarte complicat, pentru că nu sunt ședințe publice acestea, deci a trebuit și noi să-i pregătim, să le explicăm cine ce are de prezentat, situația economică internă, externă, riscuri și în cele din urmă am luat decizia de politică monetară. Deci relația există, o clădim, o construim, o creștem și ajungem în sufletele și la urechile tinerilor.

Vitalie Guțu: Aici voiam să ajung, cât de deschiși sunt tinerii de la gimnaziu, de la liceu, de la universități ca să deprindă aceste abilități și competențe de gestionare a banului? Și cât de deschise sunt cadrele didactice, că tot ați menționat că iată, din 2027 intră în vigoare un nou tip de curriculum. Cât de deschise sunt părțile implicate?

Dan Perciun: Tinerii sunt, evident, extrem de deschiși. Asta vedem inclusiv atunci când facem admiterea. Toată lumea vrea să fie economist și antreprenor în Republica Moldova. O treime, iar restul vor să fie juriști. Așa că apetitul față de tot ce percep ei ca fiind legat de bani, de finanțe, de economie, este foarte mare. Și e bine să faci uz de acest interes și cu informație calitativă. Sigur, în sensul acesta, tot ceea ce face Banca Națională este extraordinar, pentru că e foarte diferit când predă un profesor și atunci când vine cineva care e specialist în domeniu, cu greutatea și autoritatea funcției și a experienței, și povestește cum lucrurile funcționează pe intern. Așa că noi încurajăm și ne bucurăm mult, și Banca Națională și băncile comerciale, și mai sunt unii parteneri care la fel sunt pe zona asta de educație financiară. Și e bine că există această mobilizare în ultima perioadă, care nu a existat dintotdeauna. Așa că apetitul este maxim din partea cadrelor didactice. Mulți ani la rând, dacă vorbim de această disciplină opțională, de exemplu, ea a existat și a persistat și am avut generații întregi de elevi care au trecut prin acest curs de antreprenoriat și economie datorită deschiderii cadrelor didactice. Pentru că, într-un final, asta însemna pentru ei să facă un efort, să învețe niște lucruri noi și să aibă disponibilitatea să le predea, și nu întotdeauna cu foarte multă susținere. Și faptul că în toți anii aceștia sistemul a funcționat este meritul lor, așa că aici trebuie să apreciem acest efort. Și eu, de fiecare dată, văd foarte mult entuziasm în continuare față de tot ce este nou și o deschidere de a încerca, de a învăța, de a preda și asta este de apreciat.

Vitalie Guțu: Ce alte provocări vedeți, în opinia dumneavoastră, în procesul acesta de integrare a educației financiare în sistemul de învățământ, din discuțiile pe care le-ați avut, din întâlnirile pe care le-ați avut?

Dan Perciun: Este o anumită concurență legată de așa-numitele noi educații. Noi avem acum 10 noi educații pe care urmează să le infuzăm în curriculumul școlar și acolo e și educația media, și educația financiară, și educația pentru dezvoltare durabilă, și educația pentru sănătate, și educația pentru mediu și așa mai departe. Respectiv, sunt multe lucruri pe care societatea vrea să le vadă predate la școală și, în general, vede școala ca un fel de panaceu pentru rezolvarea tuturor problemelor. Mai introducem o disciplină școlară și asta brusc va rezolva tot. Așa că noi încercăm să găsim loc pentru fiecare dintre ele, în disciplinele de bază, dar, evident, noi avem un anumit număr de ore săptămânal, și atunci să facem foarte mult și aprofundat pe toate domeniile imediat, nu este ușor. Așa că dificultatea este, să găsim exact locul, volumul de informație potrivită, și să lăsăm spațiu și pentru câteva alte elemente pe care, la fel, vrem să le regăsim în curriculum.

Cred că asta este acel echilibru pe care va trebui să-l identificăm în noua generație de curriculum școlar.

Vitalie Guțu: Și, apropo, dacă vorbim despre noua generație, prima senzație este că atunci când mergem la o disciplină sau alta, sau pentru care noi optăm, se spune că iar o să ne învețe teorie. Și aici vreau să vă întreb pe dumneavoastră, doamnă Dragu, cum putem transforma educația financiară, dintr-un concept teoretic într-un instrument real, pe care îl putem implementa zi de zi sau tinerii îl pot implementa zi de zi?

Anca Dragu: Putem să facem acest lucru folosind exemple, simulări, cum vă spuneam despre acest experiment cu elevii de la Liceul Republican Aristotel, care au simulat, deja în două etape, o decizie de politică monetară. Le-a plăcut și sunt convinsă că pe unii dintre ei îi vom regăsi colegi la Banca Națională și că această experiență îi ajută la luarea unei decizii, ce facultate să urmeze. Trebuie să facem această imersiune în domeniu, să aibă șansa tinerii să vadă cu ochii lor, să simuleze, să se joace. Este interesant cum se poate preda și o lecție despre inflație, tot așa cu niște experiențe. De exemplu, arunci bani în sală, din ce în ce mai mulți, faci o creștere de cantitate, de masă monetară, dar aceleași produse. Eu am predat așa și e foarte...Chiar și aici, ne-am întâlnit acum doi ani, un an și jumătate, am avut o asemenea lecție cu copilași, erau cam de clasa a patra, cred, și a fost de succes.

Vitalie Guțu: Și cum au reacționat?

Anca Dragu: Foarte bine au reacționat, pentru că fiecare a încercat, a pus un preț mai mare când au avut mai mulți bani. Bine, la început nu voiau să dea acești bani, erau bani de hârtie făcuți. Cumpărasem un set din acesta și am luat un tigrișor și el era de vânzare. Apoi le-am promis că ei își vor păstra banii, aceste bancnote, așa, dar să le folosească. Pentru că prima tentație a fost să nu le folosească, să le țină, să plece, să se mai bucure de aceste bancnote acasă. Deci, încercăm să facem jocuri și, da, vom ajunge să avem și niște spații mai generoase pentru asemenea proiecte. Vom avea această carte lansată în curând, este o carte destul de interactivă, colorată, atractivă. Ne-a ajutat foarte mult Asociația Băncilor pentru a promova această carte, pentru a scoate cartea, a tipări. Și, în general, prin joc. Și, într-adevăr, dacă tinerii se întâlnesc cu oameni care iau decizii, asta are un impact. În cazul meu, eu, ca orice guvernator de bancă centrală, semnez pe bani. Acest lucru este foarte interesant, mai ales pentru copii și pentru tinerii de liceu, să vadă pe cineva care semnează, a cărui semnătură este pe bani.

Vitalie Guțu: Domnule Ministru, cum vedeți elementul acesta de joc, integrat în curriculumul școlar? Pentru că acest experiment, cumva, îi atrage și mai mult pe tineri, ca să deprindă aceste competențe, dacă vorbim, în speță, de educație financiară, competențe financiare.

Dan Perciun: Asta și ne dorim în următoarea generație de curriculum, să existe mai multe elemente interactive, mai mult spațiu pentru digitalizare. Și, în general, educația financiară e despre subiecte foarte apropiate de realitatea cotidiană pe care o văd tinerii, o văd în familie. Și e și despre decizii pe care le luăm cu toții. Nu știu, câți bani trebuie să economisesc lunar, ca la final de an să pot să-mi iau o mașină, sau să pot să-mi iau un credit, cum îmi construiesc planul lunar de gestionare a finanțelor. Și noi vedem educația financiară, de fapt, ca un instrument pe care să facem mai aplicabil și mai relevant studiile altor discipline, cum ar fi matematica. Pentru că asta e o critică pe care noi des o auzim de la părinți și de la elevi. Că ceea ce se învață la unele discipline e foarte abstract. Și atunci, educația financiară, pentru că ține la un anumit nivel de viața noastră cotidiană, oferă contexte de învățare reale, și probleme reale cu care ei se confruntă. Și face și matematica mai atractivă și mai relevantă pentru ei. Deci aici, cumva, e un win-win. Pe de o parte dezvoltăm și niște competențe specifice, legate de zona asta. Pe de altă parte, creștem și relevanța altor discipline fundamentale în vizionarea elevilor, pentru că ajutându-i să înțeleagă că matematica este utilă, în contextul unor întrebări de educație financiară, și interesul pentru matematică crește, bunăoară.

Vitalie Guțu: Aici ați menționat, doamna guvernatoare, despre Școala Finanțelor Moderne, despre acele întâlniri ale dumneavoastră cu mai mulți copii, elevi din liceele și școlile din Republica Moldova. Am văzut, ați fost și la Călărași, ați fost și în Chișinău. Cât de important este ca în Republica Moldova să fie dezvoltate

sau să lărgim această paletă a interacțiunii, asemenea proiecte cum ar fi Școala Finanțelor Moderne, dacă vorbim de implicarea tinerilor, elevilor, studenților?

Anca Dragu: Trebuie să ajungem la cât mai mulți tineri, la cât mai mulți elevi și mergem noi spre ei, mergem noi în teritoriu, îi aducem pe ei în Chișinău. Și de ce nu, chiar mai departe, au fost foarte interesante aceste vizite de studiu pe care le-a organizat BNR-ul. Pentru că trebuie să avem un impact cât mai mare, atât regional, cât și ca număr de tineri la care ajungem cu mesajul nostru. Am avut școli de vară pentru educație financiară alături de Expert-Grup. Au participat cu mult entuziasm, au participat și la lecțiile fizice, și la cele online. Sunt mai multe forme prin care noi interacționăm, mai multe programe prin care interacționăm cu tinerii și reacția lor este foarte bună. Întrebați mai devreme cum reacționează. Ca un burete. Orice tânăr vrea informații, vrea să cunoască cât mai multe. Au această senzație că le dă independență. Cunoștințele legate de domeniul economic, de bani, le dau independență. Și asta place.

Vitalie Guțu: Apropo de această transformare, tot mai mult și mai mult asistăm la digitalizare și plățile online, și iată procesul acesta de plăți MIA Instant, pe care l-a dezvoltat Banca Națională a Moldovei. Cum tânărul de astăzi poate să fie în pas cu această actualitate online și să achite, să aibă acest proces foarte, foarte rațional?

Anca Dragu: Toate modalitățile de plată digitale, cu siguranță că au mult mai mare succes la categoria tinerilor. Sunt mai digitali, mai deschiși către tot felul de gadget-uri. Aici, într-adevăr, apare și responsabilitatea noastră de a -i pune în gardă pe tineri că online-ul vine și cu niște riscuri. Așa cum și banul fizic are riscul de a dispărea fizic. Așa și în mediul online sunt riscuri și trebuie să ne păzim. Așa cum ne păzim portofelul la piață, așa ne păzim și parolele, și tot ce înseamnă urmele noastre digitale în mediul online. Tinerii sunt foarte dornici și noi ne bazăm că ei îi învață și pe cei din jurul lor care au mai puține aptitudini digitale. Și cred că au făcut-o deja pentru că noi vedem în cifrele de utilizare a platformei MIA de plăți instant. Avem peste jumătate dintre cei care au conturi, adică avem la zi vreo 850.000 de persoane care utilizează MIA. Deci asta înseamnă că a penetrat foarte bine sistemul. Și să nu uit, trebuie neapărat să spunem că am câștigat un premiu internațional cu MIA, Silver PR Award l-am câștigat. A fost un juriu format din 22 de membri din multe țări. Acest eveniment s-a organizat la București și noi am avut această frumoasă, interesantă, acest slogan- O mie de motive pentru MIA. Trebuie să spunem însă că cei de pe locul întâi aveau în spate vreo patru, cele mai mari firme de PR, iar noi am făcut aceste eforturi singurei . Și e un rezultat foarte, foarte bun.

Vitalie Guțu: Domnule ministru, cum putem combina această educație financiară cu deprinderea abilităților sau competențelor digitale ale tinerilor, ca ei și mai mult să poată să mânuiască digital banul?

Dan Perciun: E vorba despre contextele de utilizare și iarăși revenim la curriculum. Ziceam, se pretează bine și pentru matematică, se pretează bine și pentru informatică. Acum toate astea pot fi infuzate în disciplinele de bază și în direcția asta trebuie să mergem, pentru că, într-adevăr, ca și orice instrument, sunt și riscuri asociate a utilizării, și-i bine să cunoască despre ele și în școală să audă mai multe despre asta. În același timp, sunt o categorie autodidacți totuși, care află lucrurile foarte repede și s-ar putea, pe alocuri, cunoștințele lor să le depășească pe cele ale cadrelor didactice sau ale multora dintre noi. Tinerii sunt întotdeauna interesați de tot ce este nou și opțiunile de plată care există, noile instrumente financiare. Sunt un public deschis spre tot ceea ce înseamnă tehnologie și asta se vede și se simte.

Vitalie Guțu: Și atunci cum ar trebui cadrele didactice și mentorii, profesorii să țină pasul cu noile tendințe și cu acești autodidacți?

Dan Perciun: În zona de competențe digitale, deci ceea ce se întâmplă acum, noi am luat standardele europene de competențe digitale pentru profesori și am făcut un curs împreună cu cei de la Tallinn, pornind de la acele standarde, ele sunt structurate ca standarde de competență lingvistică, de la nivelul A1 până la nivelul C2. Și acum avem aproape 10.000 de profesori care merg la aceste cursuri și apoi își iau un certificat de competență de un anumit nivel. O să avem o vizibilitate foarte bună per sistem, unde suntem, la capitolul

cadre didactice și competențe digitale. Și este așa, o premieră când avem un sistem bine pus la punct, cu standarde, curriculum, certificare și toate celelalte. Așa că avansează sistemul, dar evident saltul s-a produs în pandemie, asta a fost ceea ce a împins nu doar sistemul nostru educațional, dar cred că sistemele educaționale în general, în direcția digitalizării. Cumva a fost lumea forțată să utilizeze aceste instrumente. Acum instituționalizăm procesul de formare a acestor competențe, în regim de fabrică, bine organizat, sistematic și cu stimulente financiare pentru cei care își iau acest certificat de competență digitală, din rândul profesorilor, ca să aibă și ei o motivație suplimentară să facă acest efort de a se instrui.

Vitalie Guțu: Atunci când vorbim despre tineri, foarte multă lume spune că la un moment dat, ar trebui să meargă pe filiera de stabilitate. Și atunci vin și vă întreb, cum un tânăr poate să găsească acest echilibru de stabilitate atunci când vorbim despre gestionarea propriului buget. Și ce înseamnă această stabilitate și cum poate să-și repartizeze bugetul în așa fel încât să fie el cu sine împăcat?

Anca Dragu: În primul rând, cheltuielile trebuie întotdeauna să fie mai mici decât veniturile. Asta e valabil pentru oricine, indiferent de vârstă, că vedem derapaje și la alte vârste. Apoi, trebuie să avem foarte clar în minte pe ce facem aceste cheltuieli și să nu ne ia valul. Că e foarte ușor să cheltui bani. Ei se câștigă mai greu, dar de cheltuit, se cheltuie foarte ușor. Experții în educație financiară recomandă această împărțire a bugetului în trei categorii, 50, 30, 20- cheltuielile de bază, cheltuielile așa, pentru sufletul tău și economisire, care să zicem că este 20% din venitul pe o lună. Este foarte important să ne gândim întotdeauna să și punem deoparte niște bani. Și revin la propria mea experiență. În anii 90, în anii 2000, oamenii nu aveau această înclinație, această dorință. Veneam după o perioadă destul de neagră, fără consum, fără acces la bunuri, la servicii și voiai să ai tot, să cumperi tot peste noapte, să ai acces la tot. Eram așa ca Alice în țara minunilor, ne simțeam. Și nu ne spunea nimeni că ok, și două perechi de pantofi sunt bune, dar mai bune o pereche. Acum, poate că sună puțin învechită discuția asta despre economisire, dar e foarte important. Mai ales că în felul acesta parcă pui și un preț pe dorințele pe care le ai. Cum spunea și domnul ministru, vrei să faci economii pentru un avans la mașină. Da, chiar îți dorești mașină, ai nevoie de ea, poate ai sau n-ai nevoie, dar îți dorești și vrei să faci acest efort. Deci, trebuie să fim puțin înțelepți în tot ce facem, puțin echilibrați. Noi ca părinți trebuie să arătăm, nu trebuie să îi batem la cap, să le spunem, trebuie să fie așa, ei trebuie să ne vadă pe noi că noi suntem așa. Și apoi sperăm că se face și un transfer de bune practici, de ADN, de ceva.

Vitalie Guțu: Domnule ministru, cum am putea convinge tinerii de astăzi să economisească, să pună în procentul acela de economisire?

Dan Perciun: Nu este un proces simplu. Lumii nu prea îi place să amâne plăcerea de astăzi pentru beneficiile de mâine, chiar dacă cele de mâine vor fi semnificative și oamenii, în general, tind să se orienteze la lucruri pe termen scurt mai degrabă, decât să își facă planificări serioase. De asta și avem sisteme obligatorii de pensie, bunăoară. Cumva ne forțează statul, să plătim o anumită parte din veniturile noastre ca să primim pensii ulterior, ori nu putem conta pe pregătirea tuturor și pe înțelegerea tuturor că aceste contribuții sunt necesare, de asta ele sunt obligatorii. În același timp, cred că e bine să le povestim un pic despre dobânda asta acumulată și să le desenăm așa un grafic, economiile de azi, unde vor ajunge ele peste vreo 20-25 de ani, și cât de mari, pornind de la economii foarte mici, ce sume mari se acumulează în timp. De regulă, asta produce un efect de wow, când lumea conștientizează că se acumulează. Azi poate acei 1.000 de lei pe lună nu par mare lucru, dar în 25 de ani se vor aduna și s-ar putea să ajute pe cineva să ajungă la independența financiară, în sensul în care să poată să lucreze mai puțin, bunăoară, sau să nu lucreze deloc și să trăiască din contul economiilor pe care le-a făcut și le-a acumulat până atunci.

Vitalie Guțu: Care sunt provocările de astăzi, doamnă Dragu, ale tinerilor, în contextul gestionării banului, făcând apel la tradiția familiei din Republica Moldova, având, fiind o societate relativ tânără și cu anumite consecințe și repercusiuni economice, financiare, cumva lăsate în moștenire de ceilalți. Cum ar trebui să facă față acestor provocări?

Anca Dragu: Tentațiile sunt cele mai mari provocări, desigur, și tentațiile vin și cu un consum emoțional. Apoi, pentru tineri, mai ai și standardele impuse de grupul tău, de tineri, se poartă o anumită marcă și

anumit model de pantofi de sport care, știm cam cât costă. Deci, multitudinea de oferte, tentațiile, astea sunt într-adevăr pericole. Dar cu înțelegerea sensului banilor, înțelegerea acestor noțiuni despre ce înseamnă banii, despre educație financiară și chiar și o abordare, un dialog în familie, la școală. De aceea, școala vine cu rolul ei important. Educația financiară a lipsit pentru foarte mulți ani din casele noastre. Eu mi-amintesc că educația financiară, să zic așa, pe vremuri, când venea tata cu salariul acasă și îl împărțea cu mama și zicea, asta-i pentru casă, asta-i pentru copii, cam asta a fost educația financiară pe care am văzut-o.

Vitalie Guțu: Domnule ministru, care este abilitatea financiară de bază pe care ar trebui școala să o formeze pentru acei elevi?

Dan Perciun: Să economisească, să-i ajute să înțeleagă necesitarea de a economisi și de a fi prudenți în cheltuielile pe care le fac, și să-i învețe un pic despre datorii, cum calculăm și înțelegem dobânzile aferente unor credite pe care le luăm. Pentru că astea sunt tipuri de decizii cu care lumea se confruntă foarte devreme. Absolvi școala, îți iei un job, vrei să îți iei o mașină, vrei să îți iei o casă și atunci imediat te ciocnești cu aceste aspecte, și e bine școala să te pregătească pentru lucrurile astea. Sunt și lucruri, bineînțeles, mai sofisticate și mai importante, de înțelegere, în general, a modului în care funcționează o economie, dar din perspectiva de zi cu zi, cu care se confruntă majoritatea oamenilor, cred că abilitățile astea de bază ar fi cele mai binevenite. De aici vin și cele mai mari riscuri și așa ajungem să avem mulți care participă în piramide financiare sau să aibă credite pe care nu le pot rambursa și ajung să fie evacuați din apartament. De asta trebuie să ne ferim, cred eu, în primul rând. După care, cu siguranță, nu strică să înțelegi ce înseamnă politică monetară și rolul Băncii Naționale și toate celelalte. Așa că aici sunt două niveluri care ar fi bine să le acopere. Eu aș porni cu nivelul acesta de bază pe care să-l aibă toată lumea și să fie mai pregătiți să ia decizii care să le servească interesul propriu atunci când se confruntă cu elementele financiare.

Vitalie Guțu: Noi suntem pe finalul discuției și aș vrea să vă întreb, că tot suntem la început de an 2026, ce planuri aveți din această perspectivă a dezvoltării educației financiare în școli, licee, universități, doamna Dragu?

Anca Dragu: Să continuăm și să intensificăm vizitele noastre în școli și în universități. De asemenea, să aducem mai mulți tineri la Banca Națională, unde să discutăm despre educație financiară. Lansăm acest manual de educație financiară. O să-l vedeți, este adorabil. Și, cum spuneam, proiectele astea cu jurnaliștii, cu tinerii, cu profesori, să ne adresăm tuturor. Toată societatea are nevoie de aceste noțiuni. Și, apropo de întrebarea și discuția precedentă, despre supra îndatorare, trebuie să subliniem mereu despre creditarea responsabilă. Și Banca Națională a Moldovei a introdus aceste noțiuni, există în toată lumea aceste noțiuni de creditare responsabilă. Banca îți permite să iei credit într-o anumită proporție din venitul lunar. Tocmai, pentru a nu te supra îndatora, atunci, devii sclavul bunului pe care l-ai cumpărat sau sclavul banilor. Deci, muncești, efectiv, pentru a vedea lumina zilei. În loc să te bucuri de o garsonieră sau de ceea ce poți avea, atunci, totul se transformă într-o presiune oribilă.

Dan Perciun: Pentru noi e foarte important să continuăm într-adevăr activitățile care au fost pornite, să avem și un număr mai mare a elevilor care aleg acea disciplină opțională. Anul acesta vor fi și acolo manuale noi și sunt eforturi de popularizare, de instruire a cadrelor didactice, iar așa, sistemic, să ducem la bun sfârșit procesul de revizuire a curriculumului. Noi urmează să îl avem în varianta finalizată spre finalul anului 2026 și să începem și elaborarea manualelor. Și mizăm, apropo, pe o discuție publică a acestor documente și nu doar în cadrul comunității pedagogice, dar și cu alți actori, că o fi Banca Națională, că o fi pur și simplu oameni interesați de subiectul educației financiare, care vor să ne ajute și să verifice pe de-o parte că noile conținuturi propuse acoperă această zonă suficient de bine și în suficientă profunzime.

Vitalie Guțu: Eu vă mulțumesc foarte mult pentru această discuție, pentru aceste explicații. Sper și sunt sigur că acest podcast va fi unul util pentru tinerii care ne urmăresc.

Метки

Podcast Sensul banilor [2]

episod 7 [3]

episodul șase [4]

episod 7 despre educația financiară [5]

Sensul banilor [6]

podcast [7]

podcast Anca Dragu [8]

podcasturi [9]

podcastul Anca Dragu [10]

Anca Dragu [11]

Dan Perciun [12]

ministrul Educației și Cercetării Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova [13]

Источник УРЛ:
https://www.bnm.md/ru/node/69501

Ссылки по теме:

[1] https://www.bnm.md/ro/content/podcasturi [2] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Podcast Sensul banilor [3] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=episod 7 [4] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=episodul șase [5] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=episod 7 despre educația financiară [6] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Sensul banilor [7] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcast [8] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcast Anca Dragu [9] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcasturi [10] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=podcastul Anca Dragu [11] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Anca Dragu [12] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=Dan Perciun [13] https://www.bnm.md/ru/search?hashtags[0]=ministrul Educației și Cercetării Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova